

Att upprätthålla självbestämmande i palliativt skede på särskilt boende

2021-07-15

Referat av **Kerstin Witalis**, leg. sjuksköterska och vårdutvecklingsledare vid Palliativt kunskapscentrum

Referat av artikeln: Schenell, R. (2020). Att upprätthålla självbestämmande i palliativt skede på särskilt boende – en modell för att främja personcentrerad vård för äldre. *Göteborgs universitet*.

Kopplingen mellan forskning och förbättringar i vården är inte alltid så tydlig. Därför är det roligt att ta del av [Ramona Schenells avhandling](#) där målet är att forskningsresultat ska kunna omsättas i praktiken.

Syftet med avhandlingen var att undersöka upplevelsen av självbestämmande och att utarbeta en modell för att främja självbestämmande i palliativt skede på äldreboenden. Resultaten visar bland annat att upplevelsen av att leva ett värdigt liv hotades av bristande självbestämmande. De boende tvingades anpassa sig till rutiner och arbetssätt vilket påverkade dem negativt på många sätt.

Jag tyckte det var intressant att få äldre hade pratat med sina närstående om vilken vård de ville ha i livets slutskede. Men att de trots det litade på att deras närstående skulle kunna fatta beslut i enlighet med deras vilja. De närstående kände sig mer osäkra på sin förmåga att fatta rätt beslut i den här typen av frågor. Det låter som ett tungt ansvar för de närstående, och det vore hjälpsamt om samtal kan föras om önskemål och förväntningar – medan det ännu är möjligt.

Förhoppningsvis kan den framtagna modellen vara ett stöd. Modellens kärnbudskap är "På mitt sätt, i min takt, med hjälp av dig". Den innehåller sju strategier för att främja självbestämmande;

- Se mig som en kompetent person
- Visa mig professionell omtanke
- Möt mig i en trygg relation
- Ge mig möjlighet till en meningsfull och trygg dag
- Stöd mig i att vara självständig

- Låt mig ha makt över mitt liv
- Hjälp mig att planera min sista tid i livet.

När jag läser de sju strategierna tänker jag att de så tydligt ringar in vad självbestämmande kan handla om. Och att det finns mycket av detta som vi kan bära med oss i framtida utbildningar.

Referenser

Bodil Holmberg (2020). **Schenell, R. (2020). Att upprätthålla självbestämmande i palliativt skede på särskilt boende – en modell för att främja personcentrerad vård för äldre. Göteborgs universitet.**

<http://hdl.handle.net/2077/65131>